

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ
В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

Р.К. Шурненкова, І.І. Демко

Львівський інститут банківської справи

Університету банківської справи Національного банку України

З огляду на потребу постійного вдосконалення управління на основі впровадження досягнень науки першочерговим стає досягнення відповідного рівня організації економічного аналізу як важливої функції управління. Проведення аналізу вимагає правильної організації аналітичної роботи, тобто упорядкування, налагодження координації та погодження її здійснення з метою попередження дублювання, внесення єдності в роботу окремих посадових осіб чи аналітичних органів.

У сучасних умовах особливу актуальність і значущість набув вибір організаційної форми проведення економічного аналізу індивідуально для кожного підприємства.

З огляду на потребу постійного вдосконалення управління на основі впровадження досягнень науки першочерговим стає завдання організації аналізу господарської діяльності.

У найзагальнішому значення термін **“організація”** означає упорядкування, налагодження певної системи. Основні вузли будь-якої системи становлять її:

- механізм,
- статика (структура, кадри, техніка),
- динаміка.

Механізм характеризується теорією (визначення мети, предмета та методу) і практикою; система в статичності – її структурою, елементами й співвідношеннями між ними, а також технікою; система в динамічності – технологічними процесами, які в ній відбуваються.

Упорядкування всіх елементів системи аналізу господарської діяльності притаманне організації в широкому розумінні. З огляду на це термін “організація економічного аналізу” може означати або “організацію як систему” або “організацію функціонування (управління ним) у часі та просторі”. Перше тлумачення має ширше значення.

Водночас економічний аналіз – це не проста функція, не сума технічних прийомів, а об’єктивно зумовлений порядок аналітичних процедур, що їх проводять стосовно даних, щоб дістати необхідну інформацію. Цей порядок визначається термами й функторами. Перші характеризують мету, об’єкти, методи, другі – взаємозв’язок між ними. Такий поділ потребує залучення математичного апарату.

Основою математичного опису аналізу є балансовий, двоїтий (подвійний) метод управління економікою. Суть його полягає в тому, щоб досягти взаємозв’язаного узгодження потреб і ресурсів у масштабі відповідної господарської системи – підприємства, об’єднання, організації тощо.

Для здійснення управління господарством потрібно скласти чітке уявлення про характерні особливості процесу виробництва та виробничих відносин. Процес господарювання є рухомим. Щоб відстежувати зміни, що відбуваються в господарстві, процес слід подати у динамічності.

Основними завданнями організації економічної роботи є:

- забезпечення ефективності аналізу, його розвиток та вдосконалення;
- раціональна організація праці;
- забезпечення ефективного використання аналітичної інформації в управлінні;
- автоматизація аналітичних робіт;
- підвищення якості аналітичної інформації;
- скорочення термінів проведення аналітичної роботи;
- раціоналізація аналітичних процесів.

Специфіка організації аналітичного процесу потребує жорсткої регламентації, що має бути відображеною в регламентаційних документах. До них належать: положення про відділ, управління, посадові інструкції, стандарти, графіки, інструкції, програми, регламенти робочого дня.

На форму організаційної побудови та структуру апарату аналітичної служби впливають такі фактори:

- обсяг виробництва;
- види діяльності;
- кількість структурних підрозділів;
- кількість філій;
- загальна чисельність працюючих;
- характер функціональних обов’язків;
- застосування автоматизації (використання ЕОМ).

Структура апарату аналітичної служби повинна відповідати таким вимогам:

- бути максимально простою;
- відповідати досягненням наукової організації праці;
- враховувати досягнення науки і техніки;
- включати елементи дублювання;
- забезпечувати самостійність та повноцінність кожного підрозділу.

Отже, системне і комплексне проведення економічного аналізу вимагає правильної і цілеспрямованої організації аналітичної роботи. Раціональна організація забезпечує реальність і дієвість аналізу, зводиться до мінімуму втрата чи спотворення вхідної інформації. Забезпечується вихід аналітичної інформації за різною ієрархією управління чи за різним ступенем досягнення проміжних і кінцевих аналітичних результатів.